

فعل ثالث در حقوق موضوعه ایران

تالیف:

دکتر ابوالخسایش

نذیمه سلیمی

۱۳۹۸

سرشناسه	: بخشایش، سارا، ۱۳۶۳ -
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: فعل ثالث در حقوق موضوعه ایران/ تالیف سارا بخشایش، شیما مطلبی.
مشخصات نشر	: تهران: نارون دانش، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۸۷ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۲۴-۶۲-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ۸۵ - ۸۷؛ همچنین به صورت زیر نویس.
موضوع	: مسوولیت (حقوق) -- ایران
موضوع	: Liability (Law) -- Iran
موضوع	: مسوولیت (فقه)
موضوع	: Liability (Islamic law)
موضوع	: شخص ثالث (حقوق) -- ایران
موضوع	: Third parties (Law) -- Iran
شناسه افزوده	: مطلبی، شیما. ۱۳۶۸-
رده بندی کنگره	: ۳۴۰.۳۷۰۱: ۳۱۶.۶۹۳۲۲۴۵ و
رده بندی دیویی	: ۳۶/۵۵۰.۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۹۵۸/۱۹۰۱

آدرس: میدان انقلاب اسلامی، خیابان کارگر، مالی، خیابان نصرت شرقی، پلاک ۷۲، واحد یک
شماره تماس: ۰۲۱۶۶۹۳۲۲۴۵ و ۰۲۱۶۶۹۳۲۴۰
آدرس الکترونیکی: narvanpub@mail.com
آدرس سایت: www.narvanpub.com

عنوان کتاب..... فعل ثالث در حقوق موضوعه ایران
که مولف..... سارا بخشایش، شیما مطلبی
که صفحه آرا..... رضا کاوه
که طراح جلد..... رضا کاوه
که ناشر..... نارون دانش
که شمارگان..... ۱۰۰۰ نسخه
که نوبت چاپ..... اول ۱۳۹۸
که قیمت..... ۲۲۰۰۰ تومان

ISBN: 978-622-6924-62-7

فهرست مطالب

۷	 پیسگفتار
۹	 فصل اول: کلیات
۹	 مقدمه
۱۱	 بیان مسأله اساسی و موضوع
۱۲	 اهمیت و ضرورت موضوع
۱۳	 اهداف مشخص موضوع
۱۳	 سؤالات موضوع
۱۳	 فرضیه‌های موضوع
۱۵	 فصل دوم: مفهوم، مبنا و ارکان مسئولیت مدنی
۱۵	 مفهوم مسئولیت
۱۶	 انواع مسئولیت
۱۹	 مبانی مسئولیت در حقوق و فقه
۲۰	 مبانی مسئولیت در حقوق
۲۰	 نظریه تقصیر
۲۲	 نظریه خطر (ریسک) - مسئولیت مطلق
۲۳	 نظریه تضمین حق
۲۴	 مبانی مسئولیت در فقه
۲۵	 قاعده لاضرر
۲۶	 قاعده اتلاف
۲۷	 قاعده تسبیب
۲۸	 ارکان مسئولیت مدنی
۲۸	 وجود ضرر
۳۰	 فعل زیان بار
۳۰	 رابطه سببیت

۳۳	فصل سوم: مفهوم فعل شخص ثالث و آثار آن
۳۳	مفهوم فعل ثالث
۳۳	تعرف لغوی
۳۳	تعریف اصطلاحی
۳۴	آثار فعل ثالث در معافیت از مسئولیت
۳۴	فعل ثالث به عنوان علت منحصر حادثه
۳۶	فعل ثالث به عنوان شرکت در حادثه
۳۹	آثار فعل ثالث در ایجاد مسئولیت
۴۰	مسئولیت ناشی از فعل غیر در حقوق ایران
۴۰	مسئولیت کارفرما نسبت به اعمال کارگران
۴۵	مسئولیت هـ - افظ صغیر و مجنون
۵۷	مسئولیت ناشی از فعل غیر در حقوق فرانسه
۵۷	مسئولیت ناشی از فعل غیر برای تقصیر اثبات شده
۶۰	مسئولیت ناشی از فعل غیر علت تقصیر مفروض
۶۱	مسئولیت مدنی دولت
۶۶	مسئولیت ناشی از مالکیت و تعرفه اشیاء
۶۷	مسئولیت دارنده وسیله نقلیه
۷۰	مسئولیت مدنی متصدی حمل و نقل
۷۴	مسئولیت کیفری ناشی از عمل دیگری
۷۹	فصل چهارم: نتیجه گیری
۸۵	فهرست منابع

پیشگفتار

یکی از مسائل بسیار مهم در حقوق مدنی، مسأله « مسئولیت و عوامل موثر در آن » می‌باشد از عوامل موثر در مسئولیت می‌توان از « فعل ثالث » نام برد.

فعل ثالث یعنی اسبابی که از شخص مسئول بفاکت و جدا است ولی به نحوی از انحاء در مسئولیت موثر است حال یا موجب معافیت شخص از مسئولیت می‌گردد و یا باعث ایجاد مسئولیت برای او، بحث در این اسباب ریشه در فقه اسلامی دارند. در برخی از موارد ایجاد شده ناشی از فعل ثالث است در این مورد چنان چه معلوم شود - دثه - میرقابل پیش بینی و احتراز بوده ثالث به منزله قوه قاهره بوده و موجب معافیت خوانده از مسئولیت است. فعل ثالث همیشه موجب معافیت خواننده نمی‌باشد بلکه در مواردی شخص با خطای فعلی که از ناحیه دیگری سرزده است قانوناً یا برحسب قرارداد مسئول قرار می‌گیرد و عهده دار جبران خسارت می‌گردد. در این جا فعل ثالث نیز سببی خارجی محسوب می‌گردد. البته سببی که نه تنها موجب معافیت نیست بلکه موجب ایجاد مسئولیت است. در این جا مسئولیت ناشی از فعل غیر پیش می‌آید که مهمترین مصادیق آن مثل مسئولیت دولت و کارفرما و... بحث شده است.